

Een boete geven is geen oplossing

De gevangenis in werkt alleen maar statusverhogend voor sommige relschoppers. Een geldboete is minder stoer. Moeten we dan maar daarmee gaan strooien?

Remco Tomesen

DEN HAAG

•••

Hoe pak je een relschopper aan? Niet door hem op te pakken en achter de tralies te zetten, denkt Henk van Zwam, korpschef van Gelderland-Zuid. Nadat een Marokkaan en enkele Molukkers waren gearresteerd in Culemborg, zei de politiebaas dat in een straatcultuur 'zulke

straffen worden gezien als statussymbool'. Maar wat is het alternatief? Hoge boetes uitdelen?

Dat is wat minister Guusje ter Horst van Binnenlandse Zaken op Nieuwjaarsdag voorstelde na een onrustige oudejaarsnacht. 'Het lijkt erop dat het in de portemonnee raken het enige is dat helpt om een bepaalde groep relschoppers aan te pakken'. Ze wil dan ook dat 'oudejaarshoolligans' die zich dit jaar hebben misdragen, bij herhaling hoge boetes krijgen. Ze noemde het bedrag van 10.000 euro.

'Het is inderdaad zo dat een groep jongeren ongevoelig is voor gevangenisstraffen. Ze bouwen er juist status mee op', zegt Frank van Strijen, schrij-

.....
'Sommigen tref je met een boete. Maar groot is die groep niet.'

Frank van Strijen, straatexpert

ver van het boek *Van de Straat*, over straatcultuur. 'Die jongeren doen allerlei criminele wijsheden op in de gevangenis, komen er wijzer uit.'

Maar er is aan de andere kant ook een groep jongeren die volgens hem wel onder de indruk is van een tijdje achter de tralies zitten, die er 'positieve dingen bijleren'. 'Voor de ene

kan detentie schokkend werken, terwijl een ander er alleen maar stoerder uitkomt.'

Maar of een boete wél indruk maakt op de groep jongeren die gevoelloos is voor een gevangenisstraf, is nog maar de vraag. Ja, sommigen tref je ermee, zegt Van Strijen. Maar groot is die groep niet.

'Een groot deel van de groep probleemjongeren zwemt niet in het geld. Voor deze jongeren is een boete vervelend', zegt criminoloog Henk Ferwerda, onder meer betrokken bij het onderzoek naar de rellen bij Hoek van Holland.

▶ Lees verder op pagina 3

Relschoppers 'Boete komt bij pa of ma te liggen'

Vervolg van pagina 1

•••

Probleemjongeren zitten al krap bij kas; een boete zou ze volgens Van Strijen alleen nog maar meer problemen bezorgen. 'Jongeren gaan schulden opstapelen. Vaak komt de boete bij pa of ma te liggen. En die hebben ook niet te middelen om de boete te betalen.' 'Het is eerder een molensteen om de nek, dan een aanleiding voor jongeren om hun gedrag te veranderen.'

Het heeft volgens hem al helemaal geen zin om hele hoge boetes te geven aan rellende jongeren. Een boete van 100 euro is nog te overzien voor een jongere. Maar als je met een inkomen van 1.000 euro per maand een boete van 500 euro krijgt, wordt het volgens Van Strijen een ander verhaal.

Om nog maar niet te spreken van de door Ter Horst voorgestelde Oud en Nieuwe boete van 10.000 euro. 'Een te lage boete raakt niet, maar een te hoge boete ook niet. Met een inkomen van 1.000 euro kun je nooit 10.000 euro betalen.' Dat raakt mensen niet meer, zegt hij.

Om jongeren echt te veranderen, is dan ook veel meer nodig dan straffen, zegt Van Strijen. 'Als je echt aan de slag gaat met jongeren, hun gedrag wil veranderen, dan kost dat flink veel tijd, geld en samenwerking. Dat is niet sexy, niet de snelle oplossing die sommige partijen willen zien.' ●